

Ebben az oktatási anyagban közreadjuk az UEFA Játékvezető Bizottságának a 3. Játékvezető Asszisztens szemináriumon megtárgyalt álláspontját a játékvezető asszisztensek működéséről. Ez az anyag azért készült, hogy a gyakorlatban segítsék a játékszabályok egységes értelmezését és alkalmazását.

Les

1. **A 2003/2004-es szezonra a les-szabályban semmilyen változtatás nem történt, és sem a FIFA sem az International Board nem adott ki új irányelvet ezzel kapcsolatban.**

2. Ha a játékvezető asszisztensnek bármilyen kétsége van egy leshelyzettel kapcsolatban, akkor a zászlót nem szabad felemelnie (azaz a támadó javára kell döntenie).

Formázott: Felsorolás és számozás

3. Annak eldöntésére, hogy a támadó játékos közelebb van-e az ellenfele kapuvonalához, mint az utolsó előtti védő játékos, a támadó helyzetének meghatározásához a lába és a teste helyzetét kell összevetni az utolsó előtti védőjével.

Az instruktorok ne használják a „légtér” vagy hasonlóan félrevezető kifejezéseket! Azonban hangsúlyozzák, hogy a játékvezető asszisztensnek biztosnak kell lennie abban, hogy a támadó közelebb van az utolsó előtti védőnél a kapuvonalhoz.

4. A következő kritériumok figyelembe vétele előtt a leshelyzetek helyes megítélésénél a játékvezető asszisztens ne emelje fel a zászlót, alkalmazza az úgy nevezett „várj és nézz” technikát.

Formázott: Felsorolás és számozás

Törölt: :

a. A labda mozgását (irány, sebesség, távolság, bármely irányú eltérés, stb.)

b. A játékos aktívan avatkozik-e a játékba:

- beavatkozik a játékba
- zavarja az ellenfelet
- előnyt szerez a leshelyzetből

5. Az elit játékvezetők és asszisztensek közötti megbeszélésen a következő irányelvekben egyeztek meg., hogy ezzel hozzájáruljanak a lesszabály egységes értelmezéséhez és alkalmazásához az „aktívan részt vesz a játékban” kifejezéssel kapcsolatban, különösen a „zavarja az ellenfelét” vonatkozásában.

- Egy leshelyzetben lévő játékos, aki a játékvezető véleménye szerint a labda útvonalában van, az beavatkozik a játékba, vagy zavarja az ellenfelét.
- Egy leshelyzetben lévő játékos, a játékvezető véleménye szerint zavarhatja az ellenfelét magatartásával és a labda útvonalához közeli mozgásirányával (például közelít a labda útvonalához),

- Egy leshelyzetben lévő játékos, aki a játékvezető véleménye szerint tisztán a kapus látóterében van (azaz a kapus és a rúgó játékos között), zavarja a kapust (figyelemelvonást követ el).

A lesszabályban az „előnyt szerez helyzetéből” értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban a játékvezető asszisztenseket emlékeztetjük a felelősségükre, hogy készüljenek fel az olyan helyzetekre, például amikor a labda lepattan a kapufáról, keresztlécről vagy a kapusról egy olyan játékoshoz, aki leshelyzetben volt, amikor csapattársa utoljára megjátszotta a labdát.

6. A játékvezető asszisztenseket lesre vonatkozó döntéseikkel kapcsolatban emlékeztetjük, hogy jobb egy kissé késői, de helyes döntés, mint gyors, de hibás.

7. Ha a játékvezető asszisztens lest jelzett, és a játékvezető nem észleli azonnal, akkor addig kell tartani a jelzést, amíg a játékvezető nem veszi azt észre, vagy a labda tisztán a védő csapat birtokába kerül (az elektromos „beep” jelzés alkalmazandó, hogy felhívja a játékvezető figyelmét a zászlójelzésre).

Formázott: Felsorolás és számozás

8. A nagyon szoros eseteknél, amikor a játékvezető asszisztens úgy dönt, hogy nincs les, egy diszkrét kézjelzés, amikor a játékvezető látáskapcsolatot létesít, értékes segítséget adhat a játékvezető részére.

A labda játékon kívül

9. A játékvezető asszisztenseket emlékeztetjük, hogy ha a labda bármikor elhagyja a játékteret, a játékvezető asszisztens zászlójelzésének világosan kell mutatnia a helyes újrakezdés módját és irányát. Az egyértelmű bedobási esetekben a játékvezető asszisztens közvetlenül mutathatja az irányt (az oldalvonal mentén végig). De ha bármilyen kétsége van az iránnyal kapcsolatban, akkor egyszerűen emelje fel a zászlót, létesítsen látáskapcsolatot a játékvezetővel, és vegye át az ő jelzését.

Nagyon nehéz döntéseknél, amikor a labda játékban marad, egy diszkrét kézjelzés értékes segítséget adhat a játékvezetőnek.

10. Ha bármikor a játékvezető asszisztens jelzi, hogy a labda játéktéren kívülre került (még ha a játékosok folytatják is a játékot), addig kell tartania a jelzést, amíg a játékvezető nyugtázza azt, és cselekszik.

Formázott: Felsorolás és számozás

11. Amikor a labda a kapuba jut:

Az érvényes gól megerősítéseként a játékvezető asszisztensnek az oldalon mentén a középvonal felé kell mozognia. Határesetekben ennek a mozgásnak egyértelműnek (sprintnek) kell lennie, hogy a játékvezető észrevegye. A gól megerősítésekor a játékvezető asszisztens ne emelje fel a zászlaját.

Ha véleménye szerint nem szabályosan szereztek a gólt, akkor a játékvezető asszisztens maradjon állva és tartózkodjék bármilyen jelzés adásától. A játékvezető ekkor még eldöntheti, hogy kér-e segítséget, ha neki további tanács szükséges.

Szabálytalanságok

12. A játékvezető asszisztensnek fel kell emelnie a zászlót, hogy jelezze a játékvezetőnek, ha egy szabálytalanságot (vagy sportszerűtlenséget, vagy durva játékot) látott, amikor ő a játékvezetőnél jobb helyzetben volt, és a játékvezető nem észlelte a szabálytalanságot. Ha a játékvezető asszisztens a szabálytalansággal kapcsolatban pótlólagos információkat kíván a játékvezető tudtára adni, vagy a játékvezető nem látta a zászlójelzést, akkor az elektromos „beep” jelzés is alkalmazandó, de csak a már megadott zászlójelzés kiegészítéseként.

A játékvezető asszisztensnek minden szabálysértésnél így kell tennie, még akkor is, ha az a büntetőterületen belül történt.

Továbbá abban is egyetértés született, hogy hasznosnak bizonyul, ha a játékvezető asszisztens láthatóan felismeri és jelzi a közvetlen közelében történő szabálysértéseket, és ez egy ajánlott gyakorlat. Amikor egy 12. szabályban leírt szabálytalanság miatt emelik fel a zászlót, akkor kibontva lobogtatni kell, hogy megkülönböztessék a lesjelzéstől.

13. Ha bármely szabálytalanságnál a játékvezető nem látja azonnal a zászlójelzést, akkor a játékvezető asszisztensnek tartania kell a jelzést, amíg a játékvezető azt észleli, vagy észreveszi, hogy egyértelmű előnye van annak a csapatnak, amely ellen a szabálytalanságot elkövették.

14. A látáskapcsolat és diszkrét kézjelzés a játékvezető asszisztensstől hasznos információt nyújthat a játékvezetőnek, például a szabálytalanság típusáról, a következő tennivalóról, stb. Ez csökkentheti annak szükségességét, hogy a játékvezető a játéktéren keresztül jöjjön megbeszélésre az asszisztenséhez.

Ahol szükséges közvetlen megbeszélés a játékvezető és asszisztense között, ott az információnak amennyire csak lehetséges annyira tömören kell tartalmaznia, hogy mi történt, mely játékosok vettek részt benne, az esemény pontos helyét, az ajánlott ítéletet és a játék újrakezdésének módját. Ajánlott, hogy ilyen esetekben a játékvezető asszisztens közeledjék a játékvezető felé 4-5 métert.

Formázott: Felsorolás és számozás

A megbeszélés alatt a játékvezető asszisztens és a játékvezető egyaránt a játéktér felé forduljanak. Általában illik elkerülni, hogy megbeszélésük mások által hallható legyen.

15. Ha a játékvezető asszisztens durva játékot látott és jelzett, akkor a játékvezetőnek a játékszabályokban leírtaknak megfelelően kell eljárnia. Ha a játékot a fegyelmezési eljárás miatt állították meg (még ha a jelzést nem is észlelte azonnal a játékvezető, és a játék folytatódott), az újrakezdésnek akkor is a játékszabályoknak megfelelően kell megtörténnie (szabadrúgás vagy büntetőrúgás). Amennyiben a játékvezető asszisztens jelzését a játékvezető nem észlelte azonnal, és a játék közben újraindult egy újabb helyzetben, akkor csak a megfelelő fegyelmezés alkalmazható a szabálysértő játékosal szemben.

16. Ha a játékvezető útbaigazítást kér a játékvezető asszisztentől egy, a büntetőterület határa közelében történt szabálysértés pontos helyével kapcsolatban, akkor a játékvezető asszisztensnek az alábbiak szerint kell cselekednie:

Formázott: Felsorolás és számozás

- a. Ha a szabálysértés a büntetőterületen belül történt, akkor a játékvezető asszisztensnek jól láthatóan az oldalvonal mentén a szögletzászló felé kell mozognia.
- b. Ha a szabálysértés a büntetőterületen kívül történt, akkor a játékvezető asszisztens álljon a büntetőterület szélének vonalába.

A játékvezető nyilvánvalóan helytelen döntése

17. Ha a játékvezető asszisztens tudja, hogy a játékvezető nyilvánvaló ítélezési hibát vétett (például: kétszer sárga kártyát mutat fel ugyanannak a játékosnak, anélkül, hogy kiállítaná; nem a megfelelő játékosnak mutatja fel a piros illetve a sárga kártyát, egy játékos kétszer érinti a labdát egy szabadrúgásnál, stb.), azonnal közbe kell avatkoznia (zászlójellel, „beep”-pel vagy akár bemenni a játéktérre). Ilyen esetben, ha szükséges, akkor a másik játékvezető asszisztens (vagy a tartalék játékvezető) is nyújtson segítséget.

Formázott: Felsorolás és számozás

A 9.15 m-es távolság szabályozása

18. Amikor a játékvezető azt választja, hogy a játékvezető asszisztens segítségét veszi igénybe a szabadrúgásnál a 9,15 m távolság betartására, ajánlott, hogy a játékvezető asszisztens ne mérje ki fizikailag a 9,15 m-t, inkább csak jelölje ki a labdától mért távolságot. A játékvezető asszisztensnek ez a kivételes játéktérre történő beküldése csak az oldalvonalhoz nagyon közeli szabadrúgásoknál ajánlott.

Formázott: Felsorolás és számozás

Törölt: ¶

HelyezkedésBüntetőterület közeli szabadrúgások

- | 19. A büntetőterület közeli szabadrúgásoknál a játékvezető asszisztens helyezkedjék az utolsó előtti védőjátékos vonalában (a leshelyzet felügyelete miatt), de figyelje a kapuvonalat is. A játékvezető a labdát és a sorfalat tartsa felügyelete alatt.

Formázott: Felsorolás és számozás

Leshelyzet után

- | 20. Egy les miatt megítélt szabadrúgás után, amennyiben lehetséges, a játékvezető asszisztens helyezkedjék azzal a ponttal egy vonalba, ahova a labdát tenni kell a játék újraindításához. Utána azonnal vegye fel azt a helyzetet, ahonnan a les el tudja bírálni (az utolsó előtti védőjátékosal egyvonalban), ami számára elsődleges.
- A szemináriumon ezt az elsődlegességet ismét kiemelték.

Formázott: Felsorolás és számozás

Törölt: .

Kirúgás és gólhelyzetek tisztázása

- | 21. Kirúgásnál és amikor a kapus a saját büntetőterületén belül birtokolja a labdát, ajánlott, hogy a játékvezető asszisztens alkalomadtán ellenőrizze, hogy a labdát megfelelő helyre helyezték-e el, vagy hogy a kapus nem lépi-e át a büntetőterület határvonalát labdával a kezében. Ez alkalmas helyzetekben kell megtenni (pl. amikor az utolsó előtti védőjátékos a büntetőterület közelében van). Az újabb játékszakaszbeli leshelyzetek felügyelete elsődlegesnek tekintendő.
- A szemináriumon ezt az elsődlegességet ismét kiemelték.

Formázott: Felsorolás és számozás

Szöglet Rúgás

- | 22. Szöglet Rúgásnál ajánlott, hogy a játékvezető asszisztens a zászló mögé helyezkedjék a kapuvonal vonalában.

Formázott: Felsorolás és számozás

Büntetőrúgás

- | 23. Amikor büntetőrúgást ítélnék a rendes játékidő folyamán, a játékvezető asszisztensnek a kapuvonalon kell lennie, ahol az találkozik a büntetőterület határvonalával.

Formázott: Felsorolás és számozás

24. A mérkőzés győztesét meghatározó, a büntetőpontról végzett rúgások során az egyik játékvezető asszisztensnek a kapuvonalon kell helyezkednie, ahol az találkozik a kapuelőtér határvonalával, míg a másik játékvezető asszisztens a középkörben lévő játékosokat felügyeli. **A játékvezetőnek meg kell határoznia, és a kapuvonalon álló asszisztenssel egyeztetnie kell az asszisztens és a saját szerepét a kapus bármely, a kapuvonalat előre elhagyó mozgásának észlelésében. A játékvezetőket és a játékvezető asszisztenseket emlékeztetjük, hogy az „inaktív” kapusnak (azaz a rúgást végző csapat kapusának) a kapuvonal és a büntetőterület határvonalának találkozásánál kell elhelyezkednie.**

Csere

25. Amikor csere történik, a tartalék játékvezető a játékvezetővel együttműködve felügyeli azt. A játékvezető asszisztensnek nem szükséges a felező vonalhoz mennie.

Formázott: Felsorolás és számozás

Zászló technika

26. Ajánlott, hogy a játékvezető asszisztens a játéktérhez közelebbi kezében fogja a zászlót, és váltsa a kezeiben, amikor megváltoztatja a mozgásirányát, így a játékvezető láthatja a minden időben a zászlót. Ajánlott, hogy a szövetségek az új játékvezető asszisztenseket így oktassák, azonban ez a technika nem kötelező a tapasztalt játékvezető asszisztenseknek.
- A játékvezető ellenőr a játékvezető asszisztens teljesítményét továbbra is az ítéletei pontossága alapján értékeli.

UEFA Játékvezető Bizottság / 2002. szeptember